

מאורות אל העבר

יג ניסן תשח | 22/04/1948

מאת 41 ויקפדיה נחלת הכלל,

מספריים לביעור חמץ

הקרבות בחיפה בין היהודים לבין הערבים החלו מיד לאחר החלטת האו"ם על חלוקת הארץ. צליפות על השכונות היהודיות, התקפות על דרכי התחבורה, מעשי טבח במקומות העבודה המשותפים וניסיונות חוזרים ונשנים להחדרת מכוניות-תופת למרכזי השכונות היהודיות, קלעו את חיפה למערבולת של דם ואש שנמשכה חודשים ארוכים. למרות הקשיים והאבידות הרבות, הצליחו כוחות ההגנה והאצ"ל בעיר להתחזק ולהתעצם, בעוד שבקרבת האוכלוסייה הערבית החלו התפוררות ומנוסה מהעיר. לקראת שיא המערכה, סמוך לקריית מוצקין, הצליחו לוחמי ההגנה להשמיד שיירה גדולה שניסתה להעביר נשק ותחמושת מלבנון לערביי חיפה. אירוע זה החליש מאוד את כוחם של ערביי העיר. עם הודעת הבריטים על יציאתם מהעיר ועל ריכוז כוחם בנמל, הפעילה ההגנה את מבצע "ביעור חמץ". במסגרת המבצע, בוצעה התוכנית "מספריים", שבמסגרתה פעלו כוחות ההגנה משני קצותיה של העיר וביתרו את השטח הערבי. בי"ג בניסן תש"ח (22.4.1948), לאחר יממה של קרבות קשים, הודיעו ערביי העיר על כניעה. משה כרמל, מפקד ההגנה, הכריז על שלטון עברי עצמאי בכל רחבי העיר. חיפה יצאה לחרות.